

POSELSTVÍ PAPEŽE BENEDIKTA XVI. K XXIV. SVĚTOVÉMU DNI MLÁDEŽE

Vatikán 22. února 2009

„Máme naději v živém Bohu“ (1 Tim 4,10)

Milí přátelé,

o nejbližší Květné neděli slavíme na diecézní úrovni XXIV. světový den mládeže. Zatímco se připravujeme na toto výroční setkání, vzpomínám s velkou vděčností Pánu na setkání, které se minulý rok v červenci konalo v Sydney, nezapomenutelné setkání, během něhož Duch Svatý obnovil život mnoha mladých z celého světa. Radost tohoto svátku a duchovní nadšení, které se projevily během těchto dní, byly výmluvným znamením přítomnosti Ducha Kristova. Nyní se blížíme k plánovanému mezinárodnímu setkání v Madridu v roce 2011, jehož tématem budou slova apoštola Pavla: „V Kristu zapuště kořeny, na něm postavte základy, pevně se držte víry“ (srov. Kol 2,7). S ohledem na takové světové setkání mladých se chceme společně připravit a zamýšlet se v roce 2009 nad výrokem sv. Pavla: „Máme naději v živém Bohu“ (1 Tim 4,10) a v roce 2010 nad otázkou bohatého mladíka Ježíšovi: „Mistře dobrý, co musím dělat, abych dostal věčný život?“ (Mk 10,17).

Mládí, čas naděje

V Sydney se naše pozornost soustředila na to, co říká dnes Duch Svatý věřícím a zvláště vám, drazí mladí. Během závěrečné mše jsem vás povzbudil, abyste se jím nechali přetvářet, abyste byli posly božské lásky, schopnými vytvářet budoucnost naděje pro celé lidstvo. Otázka naděje je skutečně v jádru našeho lidského života a našeho křesťanského poslání, zejména v současné době. Všichni pocítujeme potřebu naděje - nejen jakékoli naděje, nýbrž pevné a spolehlivé naděje, jak jsem se snažil zdůraznit v encyklice *Spe salvi*. Mládí je obzvláště obdobím naděje, protože hledí vstříc budoucnosti s mnoha očekáváními. Když je člověk mladý, nosí v sobě ideály, sny a projekty; mládí je dobou, kdy dozrávají rozhodující volby pro zbytek života. Možná i z tohoto důvodu je obdobím života, kdy se s velkou intenzitou vynořují zásadní otázky: Proč jsem na této zemi? Jaký je smysl života? Jaký bude můj život? A dále: Jak dosáhnout blaženosti? Proč existuje utrpení, nemoc a smrt? Co je po smrti? Otázky, které se stávají naléhavými, když je třeba čelit překážkám, jež se kolikrát zdají být nepřekonatelné: obtíže při studiu, nezaměstnanost, nedorozumění v rodině, krize ve vztazích s přáteli nebo v utváření partnerského vztahu, nemoc nebo handicap, nedostatek potřebných prostředků kvůli současné ekonomické a sociální krizi. Člověk si tedy klade otázku, kde čerpat a jak ve svém srdci živit plamen naděje.

Hledání „velké naděje“

Zkušenost ukazuje, že osobní kvality a materiální dobra nestačí k tomu, aby byly základem této naděje, již lidská duše neustále hledá. Jak jsem už napsal v encyklice *Spe salvi*, politika, věda, technika, ekonomie a všechny ostatní materiální prostředky samy od sebe nestačí k tomu, aby poskytly velkou naději, k níž všichni směřují. Tato naděje „může být jen Bůh, který zahrnuje celek a který nám může předložit a darovat to, čeho my sami nejsme schopni dosáhnout“.² Proto jedním z hlavních důsledků zapomínání na Boha je zjevně zmatek charakteristický pro naši společnost, se svým rozměrem samoty a násilí, neuspokojení a ztráty důvě-

ry, které často ústí do beznaděje. Jasná a pevná výzva, kterou nám předkládá Boží slovo: „Prokletý člověk, který spoléhá na člověka, kdo za svou oporu pokládá smrtelníka, svým srdcem odstupuje od Hospodina! Je jako jalovec na pustině: nevidí, že by přišel déšť“ (Jer 17, 5–6).

Krise naděje snadněji zasahuje nové generace, které musí v sociokulturních souvislostech zbavených jistot, hodnot a pevných referencí čelit obtížím jevícím se nad jejich síly. Myslím, drazí mladí přátelé, na tolik vašich současníků zraněných životem, ovlivněných osobní nezářností, která je často důsledkem rodinné prázdnoty, vše dovolujícího a mravně uvolněného způsobu výchovy a negativních a zraňujících zkušeností. Pro některé – a je jich bohužel mnoho – je téměř nevyhnutelným východiskem útek k riskantním a násilným postojům, k závislosti na drogách a alkoholu a k tolika dalším formám nerovnováhy. Proto i u těch, kdo se nacházejí v obtížných situacích, protože poslouchali „špatné učitele“, existuje neuhasitelná touha po pravé lásce a autentické blaženosti. Ale jak hlásat naději těmto mladým? Víme, že jedině v Bohu nalézá člověk svou skutečnou realizaci. Hlavním úkolem nás všech je nová evangelizace, jež pomáhá novým generacím odkrýt autentickou tvář Boha, který je láska. K vám, drazí mladí, kteří hledáte pevnou naději, se obracím stejnými slovy, jimiž se sv. Pavel obracel na křesťany pronásledované tehdejší Řím: „A Bůh, (dárce) naděje, ať vás naplní samou radostí i pokojem ve víře, abyste prospívali v naději s mocnou pomocí Ducha Svatého“ (Řím 15, 13). Během tohoto jubilejního roku věnovaného Apoštolu národů při příležitosti dvoutisícového výročí jeho narození, se od něj učme být věrohodnými svědky křesťanské naděje.

Svatý Pavel, svědek naděje

Zaplaven obtížemi a zkouškami všeho druhu napsal Pavel svému věrnému učedníkovi Timotejovi: „Máme naději v živém Bohu“ (1 Tim 4,10). Jak se v něm zrodila tato naděje? Abychom mohli odpovědět na tuto otázku, musíme vyjít od jeho setkání se zmrtvýchvstalým Ježíšem na cestě do Damašku. Tehdy byl Šavel mladý jako vy, kolem dvaceti nebo pětadvaceti let, věrný v zachovávání Mojžíšova Zákona a rozhodnutý všemi prostředky potírat ty, které považoval za nepřátele Boha (srov. Sk 9, 1). Když tedy šel do Damašku, aby zatkl Kristovy učedníky, byl oslněn tajemným světlem a slyšel volat své jméno: Šavle, Šavle, proč mě pronásleduješ? Padl na zem a zeptal se: Kdo jsi, Pane? A hlas odpověděl: Já jsem Ježíš, kterého ty pronásleduješ (srov. Sk 9, 3–5). Po tomto setkání se Pavlův život radikálně změnil: přijal křest a stal se apoštolem evangelia. Na cestě do Damašku byl vnitřně přetvořen božskou láskou, s níž se setkal v osobě Ježíše Krista. Jednoho dne napíše: „Tento život v těle žiji ve víře v Božího Syna, protože on mě miloval a za mě se obětoval“ (Gal 2, 20). Z pronásledovatele se tedy stal svědkem a misionářem; založil křesťanské obce v Malé Asii a v Řecku a ušel tisíce kilometrů, kdy čelil všemožným obtížím až po mučednictví v Římě. To všechno z lásky ke Kristu.

Velká naděje je v Kristu

Pro Pavla není naděje pouze ideál nebo sentiment, ale živá osoba, Ježíš Kristus, Boží Syn. Vnitřně proniknut touto jistotou bude moci napsat Timotejovi: „Máme naději v živém Bohu“ (1 Tim 4,10). „Živý Bůh“ je Kristus zmrtvýchvstalý a přítomný ve světě. On je pravá naděje: Kristus, který žije s námi a v nás a který nás volá k účasti na svém vlastním věčném životě. Pokud nejsme sami, pokud je on s námi, nebo lépe, jestli on je naše přítomnost a budoucnost, proč mít strach? Křesťanská naděje totiž znamená toužit „po nebeském království a po věč

ném životě jako po svém štěstí tím, že důvěřujeme Kristovým příslibům a nespolehnáme na své síly, ale na pomoc Ducha Svatého“.³

Na cestě k velké naději

Drazí mladí, jako se Ježíš jednoho dne setkal s mladým Pavlem, tak se chce také setkat s každým z vás. Ano, dříve než se toto setkání stane naší touhou, je velkou touhou Krista. Někdo z vás se mě však může zeptat: jak se s ním mohu setkat já, dnes? Nebo spíš: jak se on přiblíží ke mně? Církev nás učí, že už touha po setkání s Pánem je plodem milosti. Když v modlitbě vyjadřujeme svou víru, i když to je v temnotě, už se s ním setkáváme, protože On se nám dává. Vytrvalá modlitba otvírá naše srdce pro jeho přijetí, jak to vysvětluje sv. Augustin: „Bůh chce, aby se naše touha vyzkoušela v modlitbě. Tím nás připravuje k přijetí toho, co je připraven nám dát.“⁴ Modlitba je dar Ducha, který z nás dělá muže a ženy naděje, a modlit se znamená uchovávat svět otevřený vůči Bohu.⁵

Dejte ve svém životě prostor modlitbě! Modlit se sám je dobré, a modlit se společně je ještě lepší a prospěšnější, protože Pán slíbil, že bude přítomen tam, kde se dva nebo tři shromáždí v jeho jménu (srov. Mt 18, 20). Je mnoho způsobů, jak s ním navázat přátelství: existují zkušenosti, skupiny a hnutí, setkání a návody, jak učit modlitbě a tak růst ve zkušenosti víry. Zúčastňujte se liturgie ve své farnosti a hojně se syťte Božím slovem a aktivní účastí na svátostech. Jak víte, vrchol a střed existence a poslání každého věřícího a každé křesťanské komunity je eucharistie, svátost spásy, v níž je přítomný Kristus a dává jako duchovní pokrm pro věčný život své vlastní tělo a svou vlastní krev. Skutečně nevýslovné tajemství! Kolem eucharistie se rodí a roste církev, velká rodina křesťanů, do níž se vstupuje křtem a kde je člověk neustále obnovován svátostí smíření. Biřmováním jsou pokřtění utvrzováni Duchem Svatým v životě jako autentičtí přátelé a svědci Kristovi, zatímco svátosti svěcení a manželství je uschopňují realizovat jejich apoštolské úkoly v církvi a ve světě. Konečně pomazání nemocných nám dává zakusit Boží útěchu v nemoci a utrpení.

Jednat podle křesťanské naděje

Jestliže se sytíte Kristem, drazí mladí, a žijete vnoření do něj jako apoštol Pavel, nebudete moci jednat jinak, než o něm mluvit a dávat ho poznat a milovat tolika svým přátelům a vrstevníkům. Když se stanete jeho věrnými učedníky, budete schopni přispět k utváření křesťanských společenství proniknutých láskou, jako byly ty, o nichž se zmiňuje kniha Skutků apoštolů. Církev s vámi počítá pro tento misionářský úkol. Ať vás neodradí obtíže a zkoušky, které vás potkají. Buďte trpěliví a vytrvalí a přemáhejte přirozené sklony mladých k ukvapenosti a chtění všeho a hned.

Drazí přátelé, buďte jako Pavel svědky Zmrtvýchvstalého! Dejte ho poznat všem mladým i dospělým, kteří hledají „velkou naději“, jež by dala smysl jejich životu. Pokud se Ježíš stal vaší nadějí, řekněte to také ostatním skrze svou radost a duchovní, apoštolské a sociální nasazení. Kristus se ve vás zabydlel, když jste mu s vírou odpověděli a dali mu veškerou svou důvěru; šířte tuto naději kolem sebe. Provádějte volbu, jíž se projevuje vaše víra: ukazujte, že jste prohlédli nástrahy modlářství a peněz, materiálních dober, kariéry a úspěchu a nenecháváte se přitahovat falešnými přeludy. Nepodléhejte logice egoistických zájmů, ale pěstujte lásku k bližnímu a usilujte o to, abyste dávali sebe a své lidské a profesionální schopnosti do služeb společného dobra a pravdy, stále hotoví odpovědět a obhájit se „před každým, kdo se

³ *Katechismus katolické církve*, č. 1817. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2001.

⁴ Sv. AUGUSTIN. *Listy* 130, 8, 17.

⁵ Srov. *Spe salvi*, č. 34.

vás ptá po důvodech vaší naděje“ (1 Petr 3, 15). Autentický křesťan není nikdy smutný, i když zrovna musí čelit různým zkouškám, protože Ježíšova přítomnost je tajemstvím jeho radosti a pokoje.

Maria, Matka naděje

Ať je vám sv. Pavel vzorem na této cestě apoštolského života, on, který živil svůj život neustálou vírou a nadějí a následoval tak příklad Abrahama, o němž napsal v listu Římanům: „Ačkoli už nebylo naděje, on přece doufal a uvěřil, že se stane otcem mnoha národů“ (Řím 4, 18). Ve stopách lidu naděje – formovaného proroky a svatými všech dob – pokračujme na cestě uskutečňování Království a ať nás na naší duchovní cestě doprovází Panna Maria, Matka na-děje. Ta, v níž se vtělila naděje Izraele, která dala světu Spasitele a která zůstala pevná v naději u paty kříže, je pro nás vzorem a oporou. Maria se za nás předešlím přimlouvá a vede nás z temnoty našich obtíží k zářícímu rozbřesku setkání se Zmrtvýchvstalým. Toto poselství bych chtěl zakončit, drazí mladí přátelé, přisvojením si onoho krásného a proslulého povzbuzení sv. Bernarda, inspirovaného mariánským titulem *Stella Maris*, Hvězda mořská: „Ty, který si uvědomuješ, že se na tomto světě spíš zmítáš v bouřích a vichřicích, než abys krácel po pevné zemi, nespouštěj oči z této zářící hvězdy, pokud nechceš být pohlcen bouří. Ať se zdvihají vichry pokušení, ať se staví do cesty úskalí protivenství, hled' na hvězdu, vzývej Marii... V nebezpečích, v úzkostech, v kritických situacích, myslí na Marii, vzývej Marii... Když ji budeš následovat, neztratíš se; když ji budeš vzývat, nepropadneš beznaději; když na ni budeš myslet, nezmýlíš se. S její oporou neupadneš; pod její ochranou se nemáš čeho bát; pod jejím vedením nepoznáš únavu; s její pomocí dosáhneš cíle.“⁶

Maria, Hvězdo mořská, ved' mladé celé světa k setkání se svým božským Synem Ježíšem a buď také nebeskou ochránkyní jejich věrnosti evangeliu a jejich naděje!

S ujištěním o své každodenní modlitbě za každého z vás vám, drazí mladí, i vašim drahým z celého srdce žehnám.

Vatikán 22. února 2009

Benedikt XVI.

⁶ *Choály panenské Matky*, 2, 17.